

VILNIAUS PASLAUGŲ VERSLO PROFESINIO MOKYMO CENTRAS

MOTYVUOTA IŠVADA DĖL VILNIAUS PASLAUGŲ VERSLO PROFESINIO MOKYMO CENTRO VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, ANALIZĖS IR VERTINIMO REZULTATŲ

2021 m. spalio 8 d.
Vilnius

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2020–2023 metų korupcijos prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. V-802, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2021 m. gegužės 24 d. raštą Nr. SR-2163 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo“, Vilniaus paslaugų verslo profesinio mokymo centro (toliau – Centro) korupcijos prevencijos tvarkos aprašą, patvirtintą Centro direktoriaus 2021 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. 1V-25, 2021 m. III ketvirtį Vilniaus paslaugų verslo profesinio mokymo centre atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.

1. VEIKLOS SRITIES ESAMOS SITUACIJOS VERTINIMAS

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo procedūrą, buvo nagrinėjami Centro mažos vertės viešųjų pirkimų sritį reglamentuojantys teisės aktai, vertinama, ar yra laikomasi įstatymų (Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių mažos vertės viešuosius pirkimus), ar priimti visi lokalūs teisės aktai, būtini įstatymams taikyti, nustatyta sprendimų priėmimo tvarka, ar veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri, ar nustatyti pirkimo procese dalyvaujantys asmenys ir / ar aiškiai apibrėžti jų įgaliojimai ir atsakomybė, ar ši tvarka pakankama, ar ji nesuteikia įgaliojimų Centro darbuotojams, organizuojantiems viešuosius pirkimus / Komisijai, veikti savo nuožiūra, ar joje nėra perteklinių reikalavimų, ar įdiegta ir funkcionuoja vidaus kontrolės sistema ir kt.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą buvo naudojami šie metodai: klausimynai, dokumentų / informacijos analizė (pvz., teisės aktų ir dokumentų turinio analizės metodas), analitinės procedūros, pokalbiai.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Centre atliko Centro korupcijos prevencijos darbo grupė. Korupcijos pasireiškimo tikimybė vertinta Centro mažos vertės viešųjų pirkimų srityje.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimo metu siekta nustatyti atitiktį Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytiems kriterijams.

Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika

Per analizuojamąjį laikotarpį Centre nebuvo užfiksuoti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 d. 1 p. nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai.

Centre sudaryta galimybė kreiptis ir informuoti apie galimas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veiklas ar / ir kitus tapataus pobūdžio teisės pažeidimų faktus šiais būdais: įsteigtas vidinis pranešimų apie pažeidimus kanalas / Centro interneto svetainėje skelbiama, kokiais būdais ir ką reikėtų informuoti apie galimus pažeidimus. Per analizuojamąjį laikotarpį nebuvo gauta pranešimų apie galimas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veiklas ar / ir kitus tapataus pobūdžio teisės pažeidimų faktus.

Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų

Mažos vertės viešųjų pirkimų srityje anksčiau nebuvo atlikta korupcijos rizikos analizė.

Dažniausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo

Mažos vertės viešieji pirkimai vykdomi vadovaujantis Infrastruktūros ir pirkimų valdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Centro direktoriaus 2017 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. 1V-73 „Dėl Vilniaus paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centro vidinės kokybės dokumentų tvirtinimo“ 1.7. punktu, Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2017 m. liepos 3 d., Centro direktoriaus įsakymu Nr. 1V-71 „Dėl Vilniaus paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centro viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Mažos vertės viešuosius pirkimus atlieka pirkimų organizatoriai ir / ar viešųjų pirkimų komisija (toliau – Komisija). Centre įsteigtas vienas viešųjų pirkimų organizatoriaus etatas (toliau – atsakingas asmuo). Taip pat mažos vertės viešuosius pirkimus atlieka Centro darbuotojai (toliau – pirkimų organizatoriai), kurie paskirti Centro direktoriaus įsakymu. Centro direktoriaus įsakymu sudaryta nuolatinė Komisija arba sudaroma Komisija atskiram mažos vertės pirkimui. Komisija savo veikloje vadovaujasi viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentu. Viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantys darbuotojai deklaruoja privačius interesus ir pasirašo nešališkumo deklaraciją bei konfidencialumo pasižadėjimą. Centro darbuotojų elgesio, veiklos principus ir reikalavimus reglamentuoja Etikos kodeksas, patvirtintas 2021 m. sausio 6 d. Centro direktoriaus įsakymu Nr. 1V-1 „Dėl Vilniaus paslaugų verslo profesinio mokymo centro etikos kodekso patvirtinimo“. Etikos kodekso reikalavimų priežiūrą atlieka direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui ir skyrių vedėjai.

Centro vidaus dokumentuose nustatyta ir reglamentuota viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo ir vykdymo tvarka, viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujančių asmenų atsakomybė ir įgaliojimai, sutarčių įvykdymo rezultatų vertinimas.

Didesnę dalį mažos vertės viešųjų pirkimų vykdo viešųjų pirkimų organizatoriai neskelbiamos apklausos būdu. Centro atsakingas asmuo ar / ir vidaus auditoriai vidaus audito metu vertina, ar tinkamai pirkimų organizatoriai vykdo viešuosius pirkimus iš vieno tiekėjo. Per analizuojamąjį laikotarpį nepastebėta, kad įvykdyti viešieji pirkimai iš vieno tiekėjo būtų nepagrįsti. Korupcijos prevencijos darbo grupė nustatė: viešųjų pirkimų organizatoriai atlikdami viešuosius pirkimus neskelbiamos apklausos būdu apklausia ne mažiau kaip 3 tiekėjus, vieną tiekėją – jeigu rinkoje daugiau nei vienas tiekėjas negali pasiūlyti atitinkamų prekių, vienintelis tiekėjas).

Centre įdiegta ir sertifikuota ISO 9001:2015 kokybės vadybos sistema, kurią sudaro 13 procesų. Vienas iš procesų – Infrastruktūros ir pirkimų valdymo procesas. Centro Infrastruktūros ir pirkimų valdymo procese nustatyti rizikos veiksniai, rizikos reikšmingumas, nustatytos priemonės rizikoms valdyti / mažinti. Infrastruktūros ir pirkimų valdymo proceso rizikos nustatomos vadovaujantis Centro direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 9 d. patvirtintu įsakymu Nr. 1V-48 „Dėl Vilniaus paslaugų verslo profesinio mokymo centro rizikų / galimybių valdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Kasmet Centro kokybės vadybos sistemos vidaus auditoriai atlieka visų procesų metinius vidaus auditus, pagal poreikį vidaus auditai atliekami ir dažniau. Vidaus audito metu vertinamas ir nustatytų rizikų valdymas. Kartą per metus išorės auditorius atlieka Centro kokybės vadybos sistemos auditą.

2. VEIKLOS SRITIES VERTINIMO METU NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI

Centro mažos vertės viešųjų pirkimų veiklos srities vertinimo metu Korupcijos prevencijos darbo grupė nustatė korupcijos rizikos veiksnius dėl Centro vidaus dokumentuose nenustatyto Centro viešųjų pirkimų komisijos narių kaitumo / rotacijos, nepakankamai aiškių sprendimų priėmimo procedūrų dėl tiekėjų skaičiaus apklausos atliekant mažos vertės pirkimus neskelbiamos apklausos būdu:

1. Centro vidaus dokumentuose nustatyti nepakankamai konkretūs reikalavimai dėl apklausiamų tiekėjų skaičiaus atliekant pirkimus neskelbiamos apklausos būdu (pirkimai iš vieno tiekėjo), nenumatytos sąlygos ir Komisijos rotacija.

1.1. Vadovaujantis Centro direktoriaus 2017 m. liepos 3 d. įsakymo Nr. 1V-71 „Dėl Vilniaus paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centro viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 7.3. punkto 7.3.1.–7.3.2. papunkčiais:

„7.3. Pirkimo organizatorius, atlikdamas mažos vertės pirkimą:

7.3.1. gali kreiptis ir į 1 (vieną) tiekėją žodžiu, kai sutarties vertė neviršija 5 000 eurų be PVM;

7.3.2. kreipiasi į 1 (vieną) ar daugiau tiekėjų raštu, kai pirkimo sutarties vertė neviršija 10 000 eurų be PVM.“

1.2. Komisijos rotacija / kaitumas Centro vidaus dokumentuose nėra nustatytas ir nevykdomas, tačiau iš skirtingų narių sudaromos Komisijos atskiram pirkimui.

Išanalizavus Centro mažos vertės viešųjų pirkimų sritį, darytina išvada, kad šioje srityje rizikos veiksniai yra valdomi ir korupcijos pasireiškimo tikimybė maža, tačiau teikiami pastebėjimai, vertintini kaip galimi korupcijos rizikos veiksniai.

3. PRIEŽASTYS, DIDINANČIOS KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO RIZIKOS LYGI

Nenustatyta, kad mažos vertės viešųjų pirkimų srityje būtų didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

4. PASIŪLYMAI DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIŲ NEIGIAMOS ĮTAKOS PANAIKINIMO AR SUMAŽINIMO

Siūlomos priemonės Centro mažos vertės viešųjų pirkimų veiklos srities vertinimo metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams mažinti ar panaikinti:

Priemonės	Įvykdymo laikas	Laukiami rezultatai	Vertinimo kriterijai
1. Atnaujinti Centro viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašą: a) numatyti Centro viešųjų pirkimų komisijos narių rotaciją; b) nustatyti konkrečias sąlygas / kriterijus, kada pirkimo organizatoriai, atlikdami mažos vertės pirkimą neskelbiamos apklausos būdu, gali kreiptis į vieną tiekėją.	2021-12-31	Nustatyta Komisijos narių rotacija. Apibrėžtos papildomos aiškos / konkrečios sąlygos dėl apklausiamų tiekėjų skaičiaus atliekant mažos vertės pirkimus neskelbiamos apklausos būdu. Organizuojant mažos vertės viešuosius pirkimus vadovaujamosi Centro viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašu.	Vieną kartą per metus keisti ne daugiau kaip vieną trečdalį narių, be to, užtikrinti, kad tarp Komisijos narių nebūtų tarnybinio pavaldumo ryšių. Apibrėžti aiškus / konkrečius kriterijus / sąlygas dėl apklausiamų tiekėjų skaičiaus. Su atnaujintu Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašu supažindinti visus Centro darbuotojus, dalyvaujančius mažos vertės pirkimų procedūrose pasirašytinai ir pavišinti atnaujintą dokumentą Centro interneto svetainėje.

Direktorė

Rita Pečiukaitytė